

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021

Έργο «Κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 420KW στην κοινότητα Μαρωνίου της επαρχίας Λάρνακας»

Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΑΡ/00181/2023

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ.: ΛΑΡ/00181/2023) και ημερομηνία 09/05/2023 για αξιολόγηση.

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με το Τμήμα Γεωργίας και την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον, εξαιτίας της προτεινόμενης χωροθέτησής του σε Γεωργική Ζώνη Γ3, τη γειτνίασή του με περιοχή αρδευόμενου κυβερνητικού αναδασμού και της απόστασής του από το πέρασμα πουλιών «Πέρασμα Μαρώνι».

Με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 420KW στην κοινότητα Μαρωνίου της επαρχίας Λάρνακας. Πιο συγκεκριμένα, το ΠΕ αναμένεται να χωροθετηθεί σε μέρος του τεμαχίου με αρ. 577, Φ./Σχ.: 55/30. Τα πλαίσια θα παράγουν συνεχές ρεύμα (DC) και με την βοήθεια των μετατροπέων τάσης (inverter) θα μετατρέπεται σε εναλλασσόμενο ρεύμα (AC) το οποίο θα διοχετεύεται στο δίκτυο του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ).

Το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει πολεοδομικά εντός Ζώνης Υπαίθρου - Γ3, εφάπτεται δημόσιου δρόμου και έχει συνολική έκταση 6500m². Τα 600 πλαίσια του φωτοβολταϊκού που αναμένεται να εγκατασταθούν, θα καλύψουν 2500m², ποσοστό που ανέρχεται στο 38.5% της συνολικής έκτασης του τεμαχίου. Το ανάγλυφο του τεμαχίου χαρακτηρίζεται ως επίπεδο, επομένως δεν απαιτούνται μεγάλης έντασης χωματοργικές εργασίες για εξομάλυνση του εδάφους. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα εγκατασταθούν σε μεταλλικές βάσεις με τη μέθοδο της πασαλλόμπηξης, όπου οι πάσσαλοι στήριξης θα εισχωρήσουν στο έδαφος περίπου 1m. Σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών, βάσει της γεωλογίας του εδάφους δεν απαιτείται η χρήση σκυροδέματος.

Οι κύριες κατασκευαστικές εργασίες θα περιοριστούν στην περίφραξη (περίπου 205m) και ισοπέδωση του τεμαχίου, στην εγκατάσταση των βάσεων, των πλαισίων και των μετασχηματιστών, στην τοποθέτηση των υπόγειων καλωδίων και ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου απόδοσης του συστήματος, στην τοποθέτηση

του προκατασκευασμένου δωματίου της ΑΗΚ και στην κατασκευή του υποστατικού για τον μετρητή, καθώς και στην τελική απομάκρυνση τυχόν αποβλήτων που θα προκύψουν σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις. Για την κάλυψη των αναγκών του προσωπικού και για τις απαραίτητες εργασίες κατά την κατασκευή του έργου, υπολογίζεται ότι οι ανάγκες σε νερό θα ανέλθουν στους 437m, ενώ από τη χρήση των χημικών τουαλετών που θα εγκατασταθούν στο χώρο θα παράγονται ημερησίως 500L υγρών αστικών αποβλήτων.

Το υπό μελέτη τεμάχιο συνορεύει με γεωργικά τεμάχια όπου καλλιεργούνται με σιτηρά. Γενικότερα η περιοχή εμπίπτει σε γεωργική περιοχή υψηλής φυσικής αξίας με έντονη γεωργική δραστηριότητα στις καλλιέργειες σιτηρών, υπαίθριων λαχανικών, δενδρωδών και θερμοκηπιακών καλλιεργειών. Σημειώνεται ότι, η βλάστηση στο εν λόγω τεμάχιο αποτελείται κυρίως από αγρωστώδη (κριθάρι, άγρια βρόμη) αφού πρόκειται για μονοκαλλιέργεια σιτηρών. Σποραδικά εμφανίζονται άτομα καππαρκάς (εντός και περιμετρικά του τεμαχίου), ενώ στα ανατολικά, δυτικά και νότια όρια του τεμαχίου υπάρχει διάδρομος με πυκνή θαμνώδης και δενδρώδης βλάστηση (Ελιές, Τρέμιθος). Στην άμεση περιοχή μελέτης δεν καταγράφηκαν ενδημικά είδη, αλλά καταγράφηκε ένα εισβλητικό - χωροκατακτητικό είδος (*Erigeron canadensis*), και ένα είδος του Κόκκινου Βιβλίου της Κύπρου (*Phalaris aquatica*) το οποίο ταξινομείται ως χαμηλού κινδύνου καθώς- έχει ευρεία κατανομή σε όλη την Κύπρο. Τα πλείστα είδη σύμφωνα με τις δειγματοληψίες που έλαβαν μέρος κατά την περίοδο Ιουνίου – Ιουλίου (2021) και Οκτωβρίου (2022) είναι γηγενή και είναι ευρείας κατανομής στην Κύπρο. Το υπό ανέγερση τεμάχιο συνορεύει στο νότιο του μέρος με τεμάχιο αρδευόμενου κυβερνητικού αναδασμού.

Το ανατολικό μέρος του τεμαχίου εμπίπτει εντός διαδρόμου διέλευσης αποδημητικών και άγριων πτηνών «Πέρασμα Μαρώνι», στο οποίο όμως δεν αναμένεται η προσθήκη φωτοβολταϊκών πλαισίων σύμφωνα με την υποβληθείσα Έκθεση Πληροφοριών. Κατά την πτηνοπαρατήρηση που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2022, παρατηρήθηκαν συνολικά 17 είδη πτηνών με έξι από αυτά να είναι ταξινομημένα ως είδη προτεραιότητας διατήρησης και μόνο 1 να ανήκει στη σχετική Οδηγία 2009/147/ΕΚ.

Τα ανατολικά όρια του τεμαχίου απέχουν μόνο 70m από Ζώνη Π1 – Ζώνη Παραθεριστικής Κατοικίας, ενώ η πλησιέστερη ζώνη κατοικίας Η4 απέχει 1km. Σημειώνεται επίσης ότι το ΠΕ απέχει πέραν των 4km από την πλησιέστερη προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000, «Ποταμός Πεντάσχοινος, CY6000008».

Κατά το στάδιο λειτουργίας θα πραγματοποιείται καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων με νερό για την απομάκρυνση της σκόνης, δραστηριότητα κατά την οποία υπολογίζεται ότι οι ανάγκες σε νερό θα ανέλθουν σε 15m³ ετησίως (4 φορές το χρόνο / 5L ανά πλαίσι), και θα παρέχονται από βυτιοφόρο. Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν περίπου 6 μήνες.

3. Περιγραφή των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται οι πιθανές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκληθούν από την κατασκευή και λειτουργία του ΠΕ και πρόκειται να επηρεάσουν συγκεκριμένους περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Επιπτώσεις κατά την κατασκευή:

- Μικρής ποσότητας χωματουργικές εργασίες για επιφανειακή διαμόρφωση του εδάφους
- Έκλυση / διασπορά σκόνης από τις εργασίες φορτοεκφόρτωσης των αποβλήτων / υλικών
- Κατανάλωση νερού για διαβροχή του εδάφους και για κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων (περίπου 440m³)
- Παραγωγή μικρής ποσότητας αστικών στερεών αποβλήτων εργοταξίου
- Παραγωγή υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων από το προσωπικό (500L ημερησίως)

- Κατανάλωση καυσίμων για τη λειτουργία του μηχανικού και μηχανολογικού εξοπλισμού και κατ' επέκταση παραγωγή αέριων ρύπων

Επιπτώσεις κατά τη λειτουργία:

- Χρήση νερού κατά τον καθαρισμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών για σκοπούς αποτροπής, πρόληψης ή μετριασμού των επιπτώσεων στο περιβάλλον, προτείνονται τα εξής:

Μέτρα ελέγχου και μετριασμού επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- Χωροθέτηση πλαισίων για περιορισμό της απομάκρυνσης δενδρώδη καλλιέργειών.
- Ορθολογική διαχείριση Α.Κ.Κ. και αποβλήτων εργοταξίου
- Διαβροχή οδικών προσβάσεων όπου ευνοείται η διασπορά σκόνης
- Τακτική συντήρηση και έλεγχος μηχανημάτων και οχημάτων εργοταξίου

Μέτρα ελέγχου και μετριασμού επιπτώσεων κατά τη λειτουργία του έργου

- Χρήση μόνο νερού για τον καθαρισμό των πλαισίων
- Ορθή αποθήκευση αποβλήτων και ορθός διαχωρισμός υλικών

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

Στα πλαίσια της αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας εξαιτίας του ότι το προτεινόμενο τεμάχιο εμπίπτει εντός Ζώνης Υπαίθρου Γ3 και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας καθώς μέρος του τεμαχίου εμπίπτει εντός περάσματος διέλευσης μεταναστευτικών πτηνών, *Πέρασμα Μαρώνι*. Το Τμήμα Γεωργίας σε επιστολή του ημερ. 12/08/2024 ανέφερε ότι δεν συστήνει τη χορήγηση της εν λόγω πολεοδομικής άδειας καθώς το τεμάχιο εφάπτεται περιοχής κυβερνητικού αναδασμού, αποτελεί ενιαία γεωργική γη και από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζεται ως ημιγόνιμο και μπορεί να αξιοποιηθεί γεωργικά. Πάγια θέση του Τμήματος Γεωργίας είναι η γεωργική γη να προστατεύεται και να παραμένει για γεωργική χρήση εξαιτίας της συμβολής της στους τομείς της αγροτικής ανάπτυξης και διατροφής. Η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας ανέφερε μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος στις 01/07/2024 ότι η χωροθέτηση του έργου πρέπει να περιοριστεί στο δυτικό μέρος του τεμαχίου το οποίο δεν εμπίπτει εντός του περάσματος διέλευσης μεταναστευτικών πτηνών.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου Ν.127(Ι)/2018 και των εκάστοτε τροποποιήσεών του.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και τα μέτρα που

προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το ΠΕ αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 420kW στην Κοινότητα του Μαρωνίου.
2. Τοποθεσία του έργου: Η χωροθέτηση του έργου είναι εντός Ζώνης Υπαίθρου Γ3 με κύρια δραστηριότητα τη γεωργική ανάπτυξη. Το υπό μελέτη τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση 1km από τα όρια της πλησιέστερης ζώνης κατοικίας Η4 και μέρος του τεμαχίου (το οποίο δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για το εν λόγω έργο) εμπίπτει εντός του περάσματος διέλευσης μεταναστευτικών πτηνών *Πέρασμα Μαρώνι*.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις που θα προκύψουν από το έργο περιορίζονται στο στάδιο κατασκευής του και αφορούν τις χωματουργικές εργασίες και τη συνεπαγόμενη πρόκληση θορύβου. Σημειώνεται ότι οι αναμενόμενες επιπτώσεις είναι διαχειρίσιμες με την εφαρμογή σχετικών όρων.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους/ προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Μπάρμπαρα Κωνσταντίνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.002

9 Σεπτεμβρίου 2024

Έργο «Κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 420KW στην κοινότητα Μαρωνίου της επαρχίας Λάρνακας»

Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΑΡ/00181/2023

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει αμέριστη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.4. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι **να είναι υποχρεωτικοί** από τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- 1.5. Η χωροθέτηση του έργου πρέπει να περιοριστεί στο δυτικό μέρος του τεμαχίου (όπως έχει ήδη αξιολογηθεί) το οποίο δεν εμπίπτει εντός του περάσματος διέλευσης μεταναστευτικών πτηνών.
- 1.6. Η προτεινόμενη σύνδεση του έργου με το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας να υποβληθεί για αξιολόγηση από την Περιβαλλοντική Αρχή βάσει των προνοιών του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν. 127(Ι)/2018], όπου εφαρμόζεται, όταν ολοκληρωθούν οι σχετικές μελέτες/ σχεδιασμοί από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς. Οι σχεδιαστικές λύσεις που θα προταθούν, να λαμβάνουν υπόψη την άποψη της ΥΘΠ για τον περιορισμό του έργου στο δυτικό μέρος του τεμαχίου που δεν εμπίπτει εντός του περάσματος διέλευσης μεταναστευτικών πτηνών.
- 1.7. Σε περίπτωση ουσιαστικής επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2023.
- 1.8. Κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 1.9. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- 1.10. Τα στερεά και υγρά επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή

από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Ο συγκεκριμένος χώρος να διαθέτει κανάλι συλλογής διαρροών το οποίο να καταλήγει σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(I)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του (<http://www.moa.gov.cy/environment>), στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].

1.11. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

1.12. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.

1.13. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από όπου να επηρεάζεται το περιβάλλον.

1.14. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να υπάρχει άμεση πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για παροχή βοήθειας σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Όροι κατά την κατασκευή του έργου

2.1. Να γίνει προσωρινή περίφραξη του εργοταξίου και οι εργασίες κατασκευής να περιορίζονται εντός του περιφραγμένου χώρου. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετούνται σε σημεία όπου να μην παρεμποδίζουν την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών και να μην προκαλούν όχληση.

2.2. Οι ποσότητες αδρανών υλικών που θα προκύψουν από τα εκσκαφές να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν επί τόπου για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό, και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματοουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματοουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια που πιθανόν να προκύψει να τύχει συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους.

2.3. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.

2.4. Να εφαρμοστούν τα πιο κάτω μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης, όπως:

- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα, να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή, όταν και όπου απαιτείται, και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.

- Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια. Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται επίσης κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να μην περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

2.5. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος ή στη θάλασσα, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

2.6. Η ανάπτυξη να υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, με βάση τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

2.7. Το έδαφος να διατηρηθεί ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να απορροφά τα όμβρια ύδατα.

2.8. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον ώστε η πανίδα της περιοχής να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα.

2.9. Να γίνει φύτευση/ τοπιοτέχνηση περιμετρικά του χώρου του έργου και καθ' όλο το μήκος του περιφραγμένου χώρου με μη χωροκατακτητικά ξενικά είδη.

2.10. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να γίνει με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης.

2.11. Τα υλικά στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων να είναι ανθεκτικά στο χρόνο και να μην διαβρώνονται.

2.12. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια που θα χρησιμοποιηθούν να έχουν ειδική επικάλυψη, ώστε να αποφεύγεται πιθανή διαφυγή νανοσωματιδίων στο περιβάλλον, λόγω διάβρωσης.

2.13. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

2.14. Βάσει των παρόντων Κανονισμών Κ.Δ.Π. 112/2023 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους, οι πιο κάτω όροι στοχεύουν στη ρύθμιση της ευθύνης του ιδιοκτήτη του έργου, του παραγωγού ΑΚΚ, του φορέα διαχείρισης και του φορέα εκμετάλλευσης σε σχέση με τη διαχείριση των αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις, και δεν αποτελούν υποχρέωση του Φ/Ε στην περίπτωση κατά την οποία δεν εκτιμάται ότι θα

παραχθούν ΑΚΚ συνολικής ανάμεικτης μη συμπιεσμένης ποσότητας υλικών κατ' όγκο (κ.ο.) μέχρι και δώδεκα κυβικά μέτρα (12m³):

Υποχρεώσεις κύριου του Έργου

(α) Να διασφαλίζει ότι ο μελετητής έχει εκτιμήσει και υπολογίσει τις ποσότητες και τα είδη των αποβλήτων κατά το στάδιο της μελέτης του έργου [Κανονισμός 5(1)(α)].

(β) Να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, παρακολουθεί και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να εφαρμοστεί το σχέδιο διαχείρισης των ΑΚΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 6, και τον ενημερώνει γραπτώς [Κανονισμός 5(1)(β)(i)].

(γ) Να διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός με την ολοκλήρωση του έργου, πιστοποιεί την ορθή διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ και ενημερώνει με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 253/2023), το Ατομικό ή Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση [Κανονισμός 5(1)(β)(ii)].

(δ) Να διασφαλίζει [Κανονισμός 5(1)(γ)] ότι στις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης ενσωματώνονται οι όροι και οι απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου, ως αυτές διαμορφώθηκαν κατά το στάδιο της μελέτης του έργου, το δελτίο ποσοτήτων της κοστολόγησης της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ και η δήλωση ότι το σχετικό ποσό για τη διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ καταβάλλεται, αφού προηγουμένως έχει πιστοποιηθεί από τον επιβλέποντα μηχανικό η ορθή διαχείριση των ΑΚΚ, ο οποίος επιβεβαιώνει παράλληλα και τα στοιχεία που παρέχονται από το Συλλογικό ή το Ατομικό, Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβανομένων των υλικών που έχουν επαναχρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ του έργου.

(ε) Σε περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης του έργου μεταβιβάσει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ στον εργολήπτη, με σχετική σύμβαση που συνάπτει με αυτόν, να διασφαλίζει ότι ο εργολήπτης που αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ είναι εγγεγραμμένος σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ και κοστολογεί τη μεταβίβαση της ευθύνης διαχείρισης των ΑΚΚ [Κανονισμός 5(2)(α) και (β)].

(στ) Σε περίπτωση κατά την οποία αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ, αναλαμβάνει, επιπροσθέτως και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 6 για τον παραγωγό ΑΚΚ/Εργολήπτη έργου [Κανονισμός 5(3)].

Υποχρεώσεις παραγωγού αποβλήτων / εργολήπτη

(α) Ο Παραγωγός αποβλήτων/Εργολήπτης να αποστέλλει το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των εργασιών του έργου, γραπτή γνωστοποίηση έναρξης των εργασιών αυτού, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 214/2023) στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί και να την κοινοποιεί παράλληλα στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος [Κανονισμός 6(1)(α)].

(β) Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ο εργολήπτης να ετοιμάζει και υποβάλλει στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί, σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 252/2023), για την ορθότητα του οποίου έχει την πλήρη ευθύνη [Κανονισμός 6(1)(β)].

(γ) Πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ο εργολήπτης να συνάπτει συμφωνία με αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης ΑΚΚ για παραλαβή και διαχείριση των αποβλήτων που θα παραχθούν [Κανονισμός 6(1)(β)(ν)] και να διασφαλίζει τη μεταφορά των παραγόμενων αποβλήτων.

(δ) Ο Εργολήπτης να διατηρεί στο εργοτάξιο αντίγραφο του επικαιροποιημένου Σχεδίου Διαχείρισης των ΑΚΚ, το οποίο υποβλήθηκε στο Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ και φέρει τη σφραγίδα του συστήματος και την ημερομηνία υποβολής του [Κανονισμός 6(1)(γ)]. Επίσης, να αποστέλλει αντίγραφο του Σχεδίου Διαχείρισης στο Επιβλέποντα Μηχανικό.

(ε) Ο Εργολήπτης να οργανώνει ή συμμετέχει σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή να διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ [Κανονισμός 6 (3)] και να καταβάλλει το σχετικό τέλος εγγραφής και συμμετοχής καθώς και το τέλος εξέτασης του Σχεδίου Διαχείρισης για κάθε έργο.

(στ) Ο Εργολήπτης να χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τα υλικά που έχουν ετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση και τα ανακυκλωμένα υλικά στο έργο, τα οποία πληρούν τις σχετικές ευρωπαϊκές τεχνικές προδιαγραφές και τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας [Κανονισμός 6(1)(ε)].

(ζ) Ο Εργολήπτης στην περίπτωση που εκτιμάται ότι σε έργο κατεδάφισης θα παραχθούν ΑΚΚ συνολικής ανάμεικτης μη συμπίεσμνης ποσότητας κατ' όγκο μεγαλύτερης των τριακοσίων κυβικών μέτρων (300 m³), να χρησιμοποιεί τις βέλτιστες τεχνικές για την επιλεκτική κατεδάφιση, ώστε να απομακρυνθούν και να τύχουν ασφαλούς χειρισμού οι επικίνδυνες ουσίες, όπως αμιαντούχα απόβλητα, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, λαμπτήρες, και να διευκολυνθούν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υψηλής ποιότητας με την επιλεκτική αφαίρεση υλικών τουλάχιστον του ξύλου, των ανόργανων κλασμάτων, όπως σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα, καθώς και των μετάλλων, του γυαλιού, των πλαστικών και του γύψου, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3Α) του άρθρου 13 του Νόμου [Κανονισμός 6(4)].

(η) Σε περίπτωση κατά την οποία ο όγκος των ΑΚΚ που εκτιμάται ότι θα παραχθεί υπερβαίνει τα τριακόσια κυβικά μέτρα (300 m³), να διενεργείται στο εργοτάξιο χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το ξύλο, για τα ανόργανα κλάσματα (σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα), για τα μέταλλα, για το γυαλί, για τα πλαστικά και για το γύψο [Κανονισμός 6(1)(β)(iv)].

(θ) Ο Εργολήπτης μπορεί να επεξεργάζεται στο χώρο εργοταξίου στον οποίο γίνεται προσωρινή αποθήκευση αποβλήτων, μη επικίνδυνα ΑΚΚ με κωδικούς 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 03 02, 17 05 04 και 17 05 06, με τη χρήση σπαστήρα, κόσκινου ή μηχανήματος άλεσης ασφάλτου μόνο σε περίπτωση κατά την οποία φορέας διαχείρισης είναι κάτοχος πιστοποιητικού καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων για επεξεργασία στο χώρο παραγωγής των αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Νόμου και νοουμένου ότι η εν λόγω επεξεργασία αφορά αποκλειστικά τα απόβλητα του έργου για το οποίο λειτουργεί το εργοτάξιο. [Κανονισμός 7(1)].

(ι) Ο Εργολήπτης σε περίπτωση κατά την οποία ο χώρος εργοταξίου χωροθετείται εκτός του χώρου στον οποίο εκτελείται το έργο ή σε περίπτωση κατά την οποία συνορεύει με τον χώρο στον οποίο εκτελείται το έργο, μπορεί να εξασφαλίσει έγκριση του χώρου εργοταξίου από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 215/2023). Νοείται ότι, ο χώρος εργοταξίου δεν δύναται να βρίσκεται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο εκτελείται το έργο [Κανονισμός 7(2)].

(ια) Ο Εργολήπτης μπορεί να διαχειριστεί (συλλέξει/μεταφέρει ή επεξεργαστεί) επιτόπου τα καθαρά ΑΚΚ ο ίδιος, μόνο αν κατέχει ανάλογο Πιστοποιητικό Καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Κατόχους Πιστοποιητικού για τη συλλογή και μεταφορά των ρευμάτων αποβλήτων που θα προκύψουν από το έργο, οι οποίοι θα τα μεταφέρουν σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΑΚΚ. Κατά την παράδοση των Αποβλήτων στην Εγκατάσταση ο Φορέας Διαχείρισης της εγκατάστασης των αποβλήτων υπογράφει το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης. Ο μεταφορέας παραδίδει το ροζ στέλεχος σε αυτόν και στη συνέχεια ο Φορέας Διαχείρισης έχει την ευθύνη να επιστρέψει πλήρως συμπληρωμένο

και υπογραμμένο αντίγραφο του Εντύπου, στον Παραγωγό του αποβλήτου εντός τριών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής τους.

(ιβ) Σε περίπτωση που τα παραγόμενα χώματα και πέτρες δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση ΑΚΚ κατόχους Πιστοποιητικού, καταχωρημένους στο μητρώο Διαχειριστών Αποβλήτων για Συλλογή-Μεταφορά. Εναλλακτικά τα παραγόμενα ΑΚΚ (συμπεριλαμβανομένων και των καθαρών χωμάτων που δεν προέρχονται από ρυπασμένες περιοχές και δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες) μπορούν να αξιολογούνται από διαπιστευμένο εργαστήριο και εφόσον τηρούν το Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο CYS EN 13242:2002+A1:2007 ή τηρούν το περί του Καθορισμού των Επίπεδων των Βασικών Απαιτήσεων Ορισμένων Προϊόντων Δομικών Κατασκευών Διάταγμα του 2011 (ΚΔΠ 164/2011) και φέρουν έγγραφα Δήλωσης Επιδόσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συγκεκριμένη χρήση που καθορίζεται στο πρότυπο και δεν θεωρούνται απόβλητα.

Για την ορθή εφαρμογή το πιο πάνω καλούνται οι άμεσα εμπλεκόμενοι (Ιδιοκτήτης έργου ή/και Εργολήπτης) να αποτείνονται στις αρμόδιες αρχές (Τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών) για περισσότερες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίσουν την καταλληλότητα των προϊόντων τους, σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία. Σημειώνεται ότι οι κάτοχοι Κινητού Σπαστήρα κατά την επεξεργασία των καθαρών ΑΚΚ. ή/και καθαρών χωμάτων έχουν υποχρέωση να εκδίδουν σήμανση CE σύμφωνα με το άρθρο 4 («...ο κατασκευαστής καταρτίζει δήλωση απόδοσης όταν το εν λόγω προϊόν διατίθεται στην αγορά») του Κανονισμού 305/2011/ΕΕ από την στιγμή που υπάρχουν Εθνικές διατάξεις και δεν μπορεί να παρεκκλίνει εφαρμόζοντας το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού.

(ιγ) Ο Εργολήπτης να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα με την υπογραφή του Φορέα Εκμετάλλευσης.

Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Επιβλέποντα Μηχανικό του έργου για την πιστοποίηση της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με το κανονισμό 5(1)(β)(iii) ή όποτε του ζητηθούν.

2.16. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος των μηχανημάτων και οχημάτων, ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση, αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων και τυχόν διαρροές καυσίμων και μηχανέλαιων.

2.17. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις του.

2.18. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κ.λπ.) στο έδαφος, θα πρέπει αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις του.

2.19. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.

- 2.20. Να διεξάγεται τακτική συλλογή και διάθεση των αποβλήτων των παραγόμενων από το προσωπικό του εργοταξίου σε εγκεκριμένους χώρους.
- 2.21. Για το προσωπικό του εργοταξίου να τοποθετηθούν προσωρινές βοηθητικές εγκαταστάσεις, στις οποίες να περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις υγιεινής προσωπικού (χημικές τουαλέτες), οι οποίες να τοποθετηθούν κατάλληλα ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον. Τα απόβλητά τους να συλλέγονται από αδειοδοτημένους συλλέκτες / μεταφορείς για παράδοση σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
- 2.22. Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμος του 2010 και οι εκάστοτε τροποποιήσεις του [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].
- 2.23. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων εντός του εργοταξίου που να συνάδουν με τις πρόνοιες των περί των Βασικών Απαιτήσεων / Κανονισμών, χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων (όπου είναι δυνατόν), και χρήση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο και τα μηχανήματα του εργοταξίου να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ξενοδοχειακές αναπτύξεις και χώρους αναψυχής. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σάββατο και Κυριακή ή αργίες.
- 2.24. Να γίνεται χρήση τεχνητού φωτισμού μόνο όπου είναι απαραίτητο και όσο πιο κοντά στο όριο του εργοταξίου και μόνο κατά τις ώρες εργασίας, με εξαίρεση τον φωτισμό ασφαλείας.
- 2.26. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων.
- 2.27. Να γίνει φύτευση περιμετρικά του χώρου του έργου, καθ' όλο το μήκος του περιφραγμένου χώρου, τοπικών δένδρων ή/και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών και να ληφθούν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για εγκατάσταση της καλλιέργειας. Το ύψος των φυτών να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Στην τοπιότηχηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.
- ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Όροι κατά τη λειτουργία του έργου**
- 3.1. Η πρόσβαση προς το εν λόγω έργο να γίνεται μέσω υφιστάμενου εγγεγραμμένου δρόμου.
- 3.2. Να γίνει κατάλληλη περίφραξη και σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στο χώρο του έργου σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα και να διασφαλίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
- 3.3. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

- 3.4. Το υπόλοιπο τεμάχιο δύναται να αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς με καλλιέργειες που εφαρμόζονταν μέχρι σήμερα (σιτηρά) ή άλλες κοινές ή παρόμοιες καλλιέργειες που απαντώνται στην άμεση και ευρύτερη περιοχή μελέτης.
- 3.5. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- 3.6. Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους.
- 3.7. Για τον υγρό καθαρισμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων, να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.
- 3.8. Απαγορεύεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
- 3.9. Απαγορεύεται η χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων, παρασιτοκτόνων ή άλλων χημικών ουσιών για οποιονδήποτε λόγο τα οποία δύναται έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- 3.10. Η καταπολέμηση των ζιζανίων / αγριόχορτων να γίνεται με μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, να γίνεται χρήση ζιζανιοκτόνων τα οποία να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες των περί των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμων του 2011 και 2021.
- 3.11. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που δύναται να επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
- 3.12. Στην εγκατάσταση να υπάρχει ο απαιτούμενος πυροσβεστικός εξοπλισμός (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης ή/ και άλλων έκτακτων περιστατικών που δύναται να επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

- 4.1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- 4.2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του έργου.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- 4.3. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 4.3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Σεπτέμβριος 2024